

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

ΕΙΚΟΣΑΗΜΕΡΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

ΕΤΟΣ Β' ΑΡΙΘ. 43

ΠΕΜΠΤΗ 20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1947 (Π.Ο.Η.)

ΤΙΜΗ ΦΥΛ. ΔΡΑΧ. 300

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΝΝΑΤΑΙ ΔΟΞΑΣΑΤΕ ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΞ ΟΥΡΑΝΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΑΤΕ

Εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐπικρατεῖ καὶ ἐμεσουρά-
νει ἐν τῷ κόσμῳ ἡ Βασιλεία καὶ τὸ κράτος τοῦ
μισοκάλου πονηροῦ, κατορχουμένου παντὸς δαίου
καὶ ἱεροῦ, εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐβασίλευεν ἐν τῷ
κόσμῳ ὁ ἐπάρατος ἐγωϊσμός, τὸ μῖσος, ὁ φθόνος,
ἡ ἡδυνάθεια, καὶ ἡ ἀχαλίνωτος ἀκολασία τῶν λαῶν·
εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν οἱ λαοὶ κατετυραννοῦντο καὶ
κατεδυναστεύοντο ὑπὸ τῶν αὐταρχικῶν καὶ ἰσχυρῶν
Αὐτοκρατόρων τῆς Ρώμης, οἵτινες ἐπιτοσοῦτον φι-
λοδοξίας καὶ μεγαλομανίας ἀφίκοντο, ὥστε νὰ διεκ-
δικοῦν καὶ θείας τιμᾶς παρὰ τοῦ ὀργιάζοντος καὶ
παρονοῦντος εἰδωλολατρικοῦ τότε κόσμου. Εἰς τοιαύ-
την ἐποχὴν, λέγομεν, καθ' ἣν ὀργιάζεν ὁ δαίμων
τῶν ποταπῶν καὶ χαμαιζήλων παθῶν, ὡς μία φω-
τοειδὴς ἀντίς καὶ φερέζωος ἐλπίς, ἐσελάγησεν καὶ
ἐμελάρδησεν κατὰ μίαν φαεινὴν καὶ ἀστεροέσσαν νύ-
κτα τοῦ Δεκεμβρίου ὑπεράνω τοῦ σπηλαίου τῆς
Ἀγίας Βηθλεὲμ ὁ θεοπέσιος οὗτος τῶν Οὐρανίων
Ἀγγέλων ὕμνος, ὡς οὐράνιος καὶ θεῖος παιὼν «Δό-
ξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώ-
ποις εὐδοκία. (Λουκᾶς Β. 14).

Ὅντως ὁ ἀγγελικὸς οὗτος ὕμνος ἀποτελεῖ τὸν
οὐράνιον παιῶνα, ὃν ἐξ οὐρανῶν οἱ Ἀγγελοὶ δίκην
Τυρηνικῆς σάλπιγγος ἐξηγγεῖλαν εἰς τὴν γῆν, ἐξαι-
ρόντες τὴν περιλαμπρὸν νίκην, καὶ τὰ περιφανῆ
τρόπαια, ἅτινα ἡγεῖρεν ἡ κραταὶὰ καὶ ἀμαχος τοῦ
Χριστοῦ δύναμις κατὰ τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ Δράκον-
τος τοῦ σχολίου.

Διότι διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ
Θεοῦ καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κατέπεσε
τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ μεταξὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ
οὐρανοῦ, συμφιλωθέντος τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ
Θεοῦ, ἐξηφανίσθη ἡ εἰδεχθεὶς σκοτόμαйна τῆς πνευ-
ματικῆς δουλείας, συντριβείσης τῆς Δρακοντίου κε-
φαλῆς τοῦ κακοῦ καὶ τῆς ἀμαρτίας, καὶ ἀντὶ τού-
των κατηύγαγε τὸν κόσμον ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ
μὲ τὸ ζήλωρον καὶ ἀνέσπερον φῶς τῆς θείας Χά-
ριτος καὶ εὐδοκίας, ἥτις ἀπεκατέστησε τὸν ἄνθρω-
πον εἰς τὸ πρῶτον χάρισμα τῆς υἰοθεσίας, τῆς
πνευματικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς οὐρανόθεν ἀθανα-
σίας. Ἡ νέα αὕτη πνευματικὴ καὶ ἡθικὴ ἀνάπλασις,
ἥτις ἐτελεσιουργήθη διὰ τῆς Χριστιανικῆς Θρη-
σκείας, παρήγαγεν εἰς τὸν κόσμον τὸν ἀνώτερον καὶ
τελειότερον πολιτισμὸν διὰ τοῦ ἐξευγενισμοῦ τῶν

λαϊκῶν καρδιῶν, καὶ τῆς ἐξημερώσεως τῶν ἐκλελυ-
μένων ἡθῶν.

Εἰς τὸ καλλιστέφανον τοῦτο στάδιον τῶν χρι-
στιανικῶν καὶ ἐκπολιτιστικῶν ἰδεῶν, τὸ ἡμέτερον
ἔθνος ἦτο ἄνωθεν προωρισμένον νὰ διαδραματίσῃ
διὰ τῆς ἀθανάτου ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ ἀνυπερ-
βλήτου φιλοσοφίας τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον
εἰς τὴν ἐξάπλωσιν καὶ τὴν διάχυτον μεταλαμπά-
δουσιν τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τὰ ἐν σκότει καὶ σκιᾷ
θανάτου εὐρισκόμενα ἔθνη τοῦ εἰδωλολατρικοῦ.
Ἀλλὰ καὶ τὰ ἔθνη ταῦτα ἀνέμενον τὸν σωτῆρα καὶ
λυτρωτὴν τοῦ κόσμου, ὅστις θὰ ἔφερεν εἰς τὴν
στενάζουσαν γῆν τὸν χρυσοῦν αἰῶνα. Ἴδου περὶ
τοῦ λυτρωτοῦ τοῦ κόσμου ποῖον χρησμὸν ἐξήνεγκε
τὸ Μαντεῖον τῶν Δελφῶν διὰ τῆς ἱερείας Εἰδοπείας
«Ὅπῃ ποτε ἐπὶ τὴν πολυσχεδὴ ταύτην γῆν Θεὸς
ἐλάσει, ὅστις δίχα πταίσματος σὰρξ γενήσεται, ἀκα-
μάτους δὲ θεόκτιτος ὄροις ἀνιάτων παθῶν λύσει
φθορὰν καὶ τούτῳ φθόνος γενήσεται ὑπὸ ἀπίστου
λαοῦ καὶ πρὸς ὕψος κρεμασθήσεται ὡς θανάτου κα-
τάδικος». Ὁ δὲ Μ. Ἀθανάσιος πρὸς Ἀντίοχον λέ-
γει περὶ τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων τὰ ἑξῆς:

«... Ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ Χριστοῦ οἰκονομίαν ἀμυ-
δρῶς προεμήνυσαν. Καὶ γοῦν τις τῶν παρ' αὐτοῖς
σοφῶν πρὸ πολλῶν τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐπιδημίας χρό-
νων φησὶν, ἦξει ἡ νεάνις, φέρουσα ἡμῖν οὐρά-
νιον γόνον». Καὶ αὐτοὶ οἱ φιλόσοφοι ἀνωμολόγουν
τὸ ἀδύνατον τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως διὰ τὴν σω-
τηρίαν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ προσεδόκων ταύτην ἀνω-
θεν ἐκ μιᾶς ὑπερανθρώπου δυνάμεως. Διότι ὁ ἄν-
θρωπος, ἀφ' οὗτου διὰ τῆς παραβάσεως τῶν πρωτο-
πλάστων ἐξέπεσε τῆς ἀρχικῆς αὐτοῦ καταστάσεως,
στερηθεὶς τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἠσθάνθη τὴν γύ-
μνωσιν αὐτοῦ, καὶ περιεπλάκη εἰς τὰ δίκτυα τῆς
ἀμαρτίας καὶ τοῦ κακοῦ, γενόμενος ἔρμαον τῶν
κτηνωδῶν ὁρξέων του καὶ παθῶν.

Αἱ ἐν σπέρματι πνευματικαὶ καὶ ἡθικαὶ δυνά-
μεις τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τὴν ἐκπτώσιν αὐτοῦ ἀπὸ
τῆς χάριτος καὶ τῆς προστασίας τοῦ Θεοῦ, ἐστερη-
μένα τῆς ζωοπαρόχου πνοῆς αὐτοῦ, ἤρξαντο κατὰ
τὴν διαρροὴν τῶν αἰώνων φθίνουσαι καὶ ψυχρο-
ροοῦσαι ἐν τῷ ἀνύδρῳ καὶ ἀνχηρῷ ἐδάφει τῆς ἀπι-
στίας καὶ τῆς εἰδωλολατρίας. Ἐφ' ᾧ καὶ καὶ ὁ ἄν-
θρωπος, κυλιόμενος εἰς τὸν βόρβορον τῶν κτηνω-
δῶν καὶ ἀκολάστων παθῶν, τοσοῦτον ἀπεμακρύνθη

ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ τὸν ἀρχικὸν αὐτοῦ προορισμόν, ὥστε ἐκινδύνευε νὰ ἀπολέσῃ καὶ αὐτὰ τὰ ἔχρη τῆς θεΐας αὐτοῦ προελεύσεως, καὶ τῆς εὐγενεστέρας αὐτοῦ ἀποστολῆς ἐν Οὐρανοῖς. Οὕτω ἀποξενωθείς ὁ ἄνθρωπος πάσης ἀνωτέρας σκέψεως καὶ ἰδεολογίας, τοσαύτην ἡσθάνετο ῥοπήν καὶ κλίσιν πρὸς τὴν ἀκολασίαν καὶ ἁμαρτίαν, ὥστε ἐκινδύνευε νὰ ἀπολέσῃ καὶ αὐτὸν τὸν ἀνθρωπισμὸν καὶ νὰ καταταχθῇ εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀλόγων κατὰ τὸ ψαλμικὸν «ἄνθρωπος, ἐν τιμῇ ὢν, οὐ συνῆκε ἀλλὰ παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι, τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς». Τὴν εἰς τὴν τοιαύτην κτηνώδη καὶ ἀπέλπιδα κατάστασιν περιελθούσαν ἀνθρωπότητα ἀπὸ πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἀπόψεως μάτην ἐπειράθησαν νὰ σώσωσιν οἱ διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἐμφανιζόμενοι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διάφοροι σωτῆρες καὶ λυτρωταὶ διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ ἠθικολογίας, καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν φώτων, διότι ἐσπερούντο οὗτοι τῆς ἠθικῆς πνοῆς καὶ ἀνωτέρας πνευματικῆς ἐπιβολῆς.

Οἱ μεγάλοι νομοθέται, οἱ διάφοροι κατωκτεταὶ καὶ ἐπιστήμονες, οἱ περιώνυμοι σοφοὶ καὶ κοινωνιολόγοι, οἱ βαθεῖς οὗτοι γνώσται καὶ μύσται τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς δὲν ἡδυνήθησαν, δι' ὧν ἔγραψαν καὶ ἐδίδαξαν νὰ ἀναχαλίσωσι τὴν ἀκάθεκτον ὁρμὴν τῆς ἠθικῆς ἐκλύσεως καὶ διαφθορᾶς τῆς ἀκολασταίνουσας κοινωνίας.

Ἡ ὁλοὴν αὐξήσασα πρόοδος τῶν ἐπιστημῶν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, οὐ μόνον δὲν συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀναστολὴν τῆς ἀκολασίας, καὶ τὴν ἀνακοπὴν τοῦ θεύματος τῆς ἠθικῆς τοῦ ἀνθρώπου παραλυσίας, ἀλλὰ καὶ ἐπηύξησε ταύτην, ἐπινοηθέντων νέων μέσων καὶ τρόπων πρὸς ἱκανοποίησιν καὶ κορεσμόν τῶν κτηνωδῶν ὁρμῶν καὶ αἰσθησιακῶν ἀπολαύσεων, τῶν κατασχυνοῦσάν τὸν ὑγῆ πολιτισμόν.

Ἰνα δὲ καταστῇ πλέον καταφανὴς ἡ χρεωκοπία τῆς ἐπιστήμης, καὶ ἡ ἀδυναμία τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν πνευματικὴν ἐξύψωσιν καὶ ἠθικὴν ἀνάνηψιν αὐτοῦ, ἡδόκησεν ὁ Θεός, ὅπως κατὰ τοὺς πρὸ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ χρόνους ἀναφανῶσιν εἰς τὸν ὁρίζοντα τοῦ κόσμου αἱ μεγαλύτεραι διάνοιαι καὶ τὰ φωτεινότερα ἀνθρώπινα πνεύματα, αἱ φιλοσοφικαὶ καὶ ἠθικαὶ διδασκαλίαι τῶν ὁποίων ἔκαμιν νὰ λάμπῃ τὸ φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὅπως λάμπει ὁ ἥλιος ὑπὸ τὴν ὁμίχλην. Καὶ ἐν τούτοις ἡ ἀκολασταίνουσα κοινωνία ἐκ τῶν θεοσοφικῶν καὶ ἠθικῶν διδαγμάτων τούτων οὐδεμίαν ἐκαρπώθη ὠφέλειαν, καὶ οὐδεμίαν εἶδε βελτίωσιν εἰς τὴν σφαίραν τῆς ἰδεολογίας καὶ τῆς ἀληθινῆς καὶ ἐμπράκτου ἠθικολογίας.

Τὰ γράμματα καὶ ἡ ἐπιστήμη, λέγει καὶ τις τῶν νεωτέρων σοφῶν, δὲν ἠθικοποιοῦσι τοὺς λαοὺς, ἐὰν δὲν συμβαδίζωσι μετὰ τῆς πίστεως εἰς ἀνώτερα καὶ ὑψηλότερα ἰδανικά, ἡ δὲ θεωρητικὴ διδασκαλία τῆς ἠθικῆς καὶ τὰ γυνὰ παραγγέλματα τοῦ ἠθικοῦ νόμου εἶναι ἀληθῆ λογοπαίγνια, ἀποχωριζόμενα τῆς πηγῆς καὶ τῆς αὐθεντίας τοῦ θείου κύρους καὶ τῆς θείας ἀληθείας. Παραστικώτερον τὴν ἐννοιαν τούτων ἐκφράζει εἰς ἄλλος σοφὸς εἰπὼν τὰ ἑξῆς: «Οὐχὶ εἰς τοὺς ἠθικολόγους ἐπιστήμονας, ἀλλ' εἰς τὸν Χριστιανισμὸν ἀφείλεται πᾶσα ἐπὶ τῆς γῆς ἐναπομείνουσα ἀρετὴ, καὶ πᾶν ἀγνὸν καὶ ὑψηλὸν φρόνημα.

Διὸ καὶ ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου ἡδ-

δόκησεν ὁ Θεὸς νὰ ἐξαποστείλῃ εἰς τὸν κόσμον τὸν Μονογενῆ αὐτοῦ υἱὸν τὸν Χριστόν, ὅστις γεννηθεὶς ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας, οὐχὶ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλὰ διὰ Πνεύματος Ἁγίου, συνέτριψε διὰ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου καὶ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως τὸ κράτος τοῦ διαβόλου, καὶ ἀπαλλάξας τὸν ἄνθρωπον ἐκ τοῦ τυραννικοῦ ζυγοῦ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου, ἀποκατέστησεν αὐτὸν εἰς τὸ πρῶτον χάρισμα τῆς υἱοθεσίας καὶ τῆς ἀθανασίας, ὡς συγκληρονόμον τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ ἐπουρανίῳ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

Ὅθεν δικαίως ἐπὶ τῇ γεννήσει τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας διὰ τῆς ἐπισκιάσεως τῆς χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἐπληρώθησαν χαρὰς τὰ σύμπαντα, τὰ τε οὐράνια καὶ ἐπίγεια. Οἶον ὄντως πνευματικὸν πλοῦτον καὶ ἐπίγειον καὶ οὐράνιον θησαυρὸν δὲν ἐργαίει ἡ χιρμόσυτος αὕτη τῶν Χριστουγέννων ἐορτῇ, καὶ ἡ πίστις εἰς τὸν Χριστόν, ὡς μονογενῆ τοῦ Θεοῦ υἱόν! «Αὕτη ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί Σε, τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. Τὸ ζωοπάροχον πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ φερέσιος Χάρις αὐτοῦ διήνοιξεν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν νέους ὁρίζοντας ἰδεῶν, ὑπερκοσμίαν καὶ ὑπερφῶν, ἐδίδαξεν εἰς αὐτόν, ὅτι ἔχει οὗτος τὴν ἀρχικὴν προέλευσιν εἰς τὸν Θεόν, τὴν πηγὴν πάντων τῶν ἐπιγείων καὶ ἐπουρανίων ἀγαθῶν.

Ὁ Χριστὸς φωτίζει τὸν νοῦν, ἐξυλαρύνει τὴν καρδίαν, ἐξαγνίζει τὴν ψυχὴν, ἐξιδανικεῖ τὰ αἰσθήματα, χαλυβδώνει τὴν θελησιν καὶ τὸν χαρακτῆρα, ἐμπνέει θάρρος, ὑπομονήν, καὶ φερέλιδα ἐγκαρδιώσιν εἰς τὰς τυχόν θλίψεις καὶ πικρίας τῆς ζωῆς, ἐξωραίζει καὶ ἐξευγενίζει τὸ αἶσθημα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐτυχίας, καὶ ἐν γένει ἐγχειρίζει εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν κλεῖδα. ἵνα λύῃ ὅλα τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, ἅτινα δὲν ἡδυνήθη νὰ λύσῃ ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ ἀνθρωπίνη φιλοσοφία. Ὅθεν ἀφοῦ ὅσα μεγάλα εὐεργετήματα καὶ ὠφελήματα, καὶ ἐπίγεια καὶ οὐράνια, μᾶς δωροφορεῖ ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, δεῦτε καὶ ἀναχθώμεν τῇ διανοίᾳ ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀποτελοῦντες συναυλίαν μετὰ τῶν οὐρανίων Ἀγγέλων ὡς μελωδήσωμεν καὶ ἡμεῖς τὸν θεσπέσιον ὕμνον «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ τῆς εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

† Πρ. Φλωρίνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Η ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΣ ΑΝΑΖΗΤΕΙ ΤΗΝ ΓΑΛΗΝΗΝ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΤΗΣ

Διὰ τὸν ἀνυπομόνως καὶ ἐναγωνίως ἀναμενόμενον ἐκ τῆς ὁσφύος τοῦ Γενάρχου ἑλευσόμενον Δίκαιον τὸν ὁποῖον ὁλόκληρος ὁ θίαιος τῶν θεοπνευστῶν Πατριάρχων καὶ ἐνθέων Προφητῶν πρὸ αἰώνων εἰς τὴν πολυστένακτον ἀνθρωπότητα προσδήλωσαν: Διὰ τὸ προμηνυόμενον ἐξ ἀνατολῶν λαμπρὸν ἄστρον τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ, ὅστις ἐμελλε ν' ἀνατεῖλῃ ἐκ τῆς γῆς καὶ νὰ ἔλθῃ ὡς ὑετὸς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, τὸν ἀρχόντα τῆς εἰρήνης» ἠκούσθη πρὸ εἰς οἱ αἰῶνες ὑπεράνω τῆς πολιχνῆς τῆς Βηθλεὲμ ὁ χαρμόσυτος παρηγορητικὸς ἐκεῖνος ὕμνος τῶν ἀγγέλων «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» τῶν ἐξυμνοῦντων τὴν γέννησίν του, τὴν νύκτα ἐκείνην, τὴν πλήρῃ ἀνησυχίας καὶ μυστηρίου.

Ἐκτοτε οἱ Μάγοι ἐξώρμησαν ὑπὸ τὴν καθοδηγη-

τικὴν πορείαν τοῦ ἀστέρος πρὸς ἀνέυρεσιν τοῦ τε-
χθέντος παιδίου, κομίζοντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὰ πο-
λύτιμα δῶρα. Τούτους ὁμῶς ἀκολουθοῦσι νοερώς αἱ
οἱ δυστυχεῖς τοῦ πλανήτου τούτου ὑπάρξεις ἐν μέσῳ
τῆς μολυσματικῆς καὶ ἀσφυκτικῆς ταύτης ἀτμοσφαί-
ρας τῆς πλήρους καπνοῦ καὶ πυρίτιδος, προσφέροτες
ὡς δῶρα τὴν θερμὴν τὴν πίστιν πρὸς τὸν σπαργανω-
θέντα ἐν τῇ ταπεινῇ τῶν ἀλόγων φάτιν. Ἡ πίστις
πρὸς ἐν ἰδεῶδες ἀποβαίνει πανίσχυρος καὶ ἀκατανί-
κτητος δύναμις, ἥτις θὰ ἐπιβληθῇ μεθυσίας ἐστὼ ἀπει-
ρους καὶ ἥτις θὰ θριαμβεύσῃ, ὅταν εἶναι δικαία καὶ
δὲν τείνῃ νὰ ἐμβάλλῃ τὴν ἀδικίαν. Ἡ δύναμις αὕτη
τῆς ἀκλονήτου, τῆς βαθείας, τῆς ὁλοφώτου πίστεως
ὠδήγησε πρὸς τὰς θυσίας καὶ τοὺς θριάμβους, ἐκ λυ-
ψε με δόξαν τὸς ἥρωας καὶ ἐδώρησε τὴν ἐλευθερίαν
πρὸς τοὺς νοσταλγοῦντας τὴν χαρὰν καὶ τὸ φῶς τῆς.

Εἶναι διδασκαλία μέγα καὶ αἰώνιον. Οἱ λαοὶ δὲν εἶ-
ναι δυνατόν νὰ ζήσουν χωρὶς ἰδανικά, χωρὶς πίστιν
πρὸς ἕνα εὐγενῆ σκοπὸν καὶ ἐν ἰδεῶδες, Δὲν δύνα-
ται νὰ συνεχίσουν τὴν πορείαν τῶν, χωρὶς τὴν ἐνίσχυ-
σιν μιᾶς θερμουργοῦ λάμψεως, μιᾶς φλογος ζωοποιού, ἡ
ὅποια νὰ φωτίζῃ καὶ νὰ θερμαίνῃ τὴν ψυχὴν τῶν. Εἶ-
ναι νόμος αἰώνιος καὶ παγκοσμίου κύρους. "Οσοὶ
λαοὶ ἀπώλεσαν τὴν πίστιν τὴν πρὸς τὰ ἰδανικά ἔπασαν
παταγωδῶς. "Οσοὶ λαοὶ ὑπέστησαν φθορὰν τοῦ χα-
ρακτηρικοῦ τῶν, δὲν ἀτάρθρωσαν νὰ ἐπιζήσουν. Παρή-
λασαν, ὡς λαμπροὶ πολλὰκις πολιτισμοὶ ἀπὸ τὰς σε-
λίδας τῆς ἱστορίας, ἀλλ' ἔσβυσαν. Πρέπει νὰ το πι-
στεύσωμεν. Πίποτε δὲν κλονίζει βαθύτερον τὰ Κράτη
καὶ τοὺς λαοὺς ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τῆς πίστεως πρὸς
ἰδανικά εὐγενῆ καὶ ὑψηλά. "Οταν λείψῃ ἡ πίστις, ὅλα
εἶναι πρόσκαιρα· καὶ ἡ δύναμις τοῦ Κράτους καὶ τοῦ
Λαοῦ θὰ εἶναι ἀνίσχυρος ν' ἀντιστῇ ἐπὶ μακρὸν εἰς
τὰ ἀλλεπάλληλα πλήγματα τῶν περιστάσεων. Μία
ἰσχυρὰ πνοή, μία καταγιγῆς καὶ τὸ οὐκοδόμημα καταρ-
ρεῖ ἐκ βάθρων καὶ μεταβάλλεται εἰς σωροὺς ἐρει-
πίων, ὅπως ποτὲ ἡ Ῥωμαϊκὴ αὐτοκρατορία. Διὰ μό-
νης τῆς πίστεως ἐπανορθοῦται τὸ παρελθόν, ζωγω-
νεται καὶ εὐδωρομεῖ τὸ παρόν καὶ διαφωτίζεται τὸ
αἴσιον καὶ πλήρες ἐλπίδων μέλλον.

Ὁ παναρμόνιος ὁδὸς ὕμνος, ὁ ὁποῖος, περικλείει
τοὺς πλέον παρηγορητικοὺς λόγους, τοὺς ἀνταποκρι-
νομένους πλήρως πρὸς τὴν βαθύτεραν καὶ παλαιότε-
ραν ἀκατάσχετον ἐπιθυμίαν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς ἀνέυ-
ρεσιν τῆς ποθητῆς εἰρήνης, θ' ἀντηχήσῃ καὶ σημερον
συγκινητικώτερον ἐπὶ συμπάσης τῆς ἐπιφανείας τῆς
γῆς τῆς κυμαινομένης ἐντὸς καταστρεπτικῶν, πο-
λέμων, ἐντὸς ἐμφυλίων σπαραγμῶν.

Τὸ πλήρες ἐλπίδων ἄστρον τοῦ Ἰακώβ ἀνέτειλε
καὶ πάλιν χωρὶς νὰ διαχύσῃ ἄπλετον φῶς καὶ χαρὰν
εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ διαλύσῃ με-
τὴν ὀκνηροβόλιαν τοῦ τ' ἀπειλητικῶν νέφη μιᾶς νέας
καὶ ἀνεπαρθῶτου συμφορᾶς, μιᾶς νέας συρράξεως.
Πόσα συμφορὰ καὶ ἀνυπόλογιστοι καταστροφὰὶ προέ-
κυψαν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν αὐτὸ διάστημα τοῦ παγ-
κοσμίου πολέμου! Πόσα κράτη καὶ ἔθνη μεγάλα ἡκ-
μασαν καὶ παρήκμασαν καὶ μετεβλήθησαν εἰς ἀμφο-
ρους σωροὺς ἐρειπίων! Πόσα ἑκατομμύρια ἀνθρωπι-
νῶν ὑπάρξεων πάσης τάξεως καὶ ἡλικίας δὲν διεσκόρ-
σαν τὰ ὁσιᾶ τῶν ἀνὰ τὰς ἀπεράντους ἐκτάσεις τῆς
ἡπείρου, Ἄλβανίας, εἰς τὰς χαράδρας, εἰς τοὺς ὠκε-
νοὺς καὶ εἰς τὰ βάθη τῆς αἰματοβαφοῦς θαλάσσης!
Πόσοι ἐκ τῶν ναυομεινόντων ἔθνησαν κατὰ τὴν ση-
μερινὴν καὶ περίλημπρον ταύτην οἰκογενεϊκὴν ἐορ-
τὴν τὴν σημαντικὴν ἀπώλειαν καὶ τὴν διαπαντός σιέ-
ρησιν τῶν προσφιλῶν ἰων τέκνων, οἵτινες ἔπασαν
ἠρωϊκῶς μαχόμενοι ὅπῃ βωμῶν καὶ ἐστιῶν.

Ἡ ἀνθρωπότης στεναίνει ἀπὸ ἀκροῦ καὶ πλέει
μέσα εἰς τὸν ὠκεανὸν τῶν πονῶν καὶ τῆς ἀγωνίας.
Ὁ πόνος ὅστις φλογίζει τὰ στήθη μας, ὡς ἄλλος ὁ-
λοκαπῆς καὶ φαδρὸς ἀσπὴρ θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ ἀσφα-
λῶς εἰς τὸ πενιχρὸν καὶ πάνσοπον λίκνον τῆς Εὐθελείας.
Ὁ πόνος θὰ μᾶς φωτίσῃ, θὰ μᾶς ἐξαγνίσῃ, θὰ
μᾶς ὕψωσῃ ὑπεράνω τοῦ αἰσθητοῦ τούτου κόσμου.

Ὁ πόνος εἶναι μία θεία πέτρυν ἡ ὅποια μᾶς προ-
σετέθη ἐπὶ πλέον καθ' ἣν σιγμὴν βυθίζομεθα ἐντὸς τῆς
ὕλης.

Ὁ ἀνθρώπινος πόνος ἀπορρέει ἐκ τοῦ ὀδυνηροτέ-

ρου ἐκείνου πόνου, τὸν ὁποῖον ἠσθάνθη ὁ πτωχὸς
ἐκείνος τέκτων τῆς Ναζαρέτ ἐν τῷ κήπῳ τῆς Γεθση-
μανῆ καὶ ὁσάκις ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι παραμορ-
φωμένη ἀπὸ τὰς σκληρὰς δοκιμασίας, σφυρηλατεῖται
ἐκ νέου ἀπὸ τὴν ὀδύνῃν, ὡς ἐπὶ θεοῦ ἄκμονος.

Ὁ πόνος ἐπομένως ὡς ἄνθος εὖοσμον, τοῦ ὑποίου
ἢ πρασίνῃ ἀπόχρωσις, συμβολίζει τὴν ἐλπίδα μιᾶς
ἀνοιξεως, μιᾶς νέας καλλιτέρας ζωῆς.

Καὶ εἰς τοῦτο ἀκριβῶς τὸ σημεῖον δηλ. τὴν ἠθικὴν
διαπιστῶσιν συγκεντροῦται τὸ μέγαλον διδάγμα τοῦ
παγκοσμίου πολέμου.

Διότι ὡς ἐκ τῶν φοβερῶν συνεπειῶν διαπιστοῦται
ὅτι ὅλη ἡ ἐξέλιξις τῆς ἀνθρωπότητος ἐκείνης τραγωδίας
ὀφείλεται ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν σφαλερὰν ἀνίληψιν
καὶ κρίσιν τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ καταβαλλόντος ἀπε-
γνωσμένας προσπάθειας πρὸς πλουτισμὸν μηχανικῶν.
γνώσεων μόνον, καὶ μὴ ὑπολογίσαντος τὴν σημαντι-
κὴν ἀπώλειαν τῆς πνευματικῆς τοῦ ἐνόητος.

Ἀναμφιβόλως ἐκεῖ πρέπει ν' ἀναζητήσωμεν τὴν
πηγὴν τοῦ κακοῦ.

Ὁ ἀνθρώπος ἐπιπολαίως σκεφθεὶς, ὑπεβίβασε τὰς
πνευματικὰς τοῦ ἰδιότητος καὶ ὑπερετίμησε τὴν ἀξίαν
τῆς ὕλης καὶ οὕτω ἀπέβη ἀνίκανος πρὸς ὑπέργειαν
πίστιν πνευματικὴν.

Αἱ θεαὶ ὕψηλαί ἐμπνεύσεις τοῦ θεοῦ βρέφους
ἔπρεπε νὰ τὰς ἐχρησιμοποιοῖ ὡς βάθρον ἐπὶ τοῦ ὁποῖου
στηριζόμενος ὁ ἀνθρώπος ἡδύνατο νὰ ἐξαρθῇ εἰς ἰδα-
νικωτέρους ὀριζοντίας καὶ νὰ προχωρήσῃ πρὸς ὕψηλο-
τέραν καὶ βαθύτεραν κατανόησιν τῆς ζωῆς, ταύτης.
Ὅμως ἀπερρίψεν ὡς μὴ ἱκανοποιούσας τοὺς ἰδούς αὐ-
τοῦ σκοποὺς καὶ ἐπεδιώξε τὴν ἀτομικὴν τοῦ εὐτοχίαν
εἰς τὰς προόδους τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ.

Καθ' ὅλον τὸ μακρὸν διάστημα τῆς παγκοσμίου
συρράξεως ἐτέθησαν εἰς ἐφαρμογὴν πρὸς πανιελεῖ
δαιμόνων τῆς ἀνθρωπότητος ὅλαι αἱ ἐφευρέσεις καὶ
αἱ προδοὶ ἐπιστημονικαὶ ἐν τῷ περιβάλλοντι τῆς μηχαν-
ικῆς τέχνης. Αὕτη δὲ μετὰ τὰς καταπληκτικὰς προόδους
καὶ τὰς τελείας ἐφαρμογὰς καὶ τὸ κύρος τὸ τεράστιον
ὅπερ ἀπέκτησε ἡλλοίωσε ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου τὴν
δύνην τοῦ κόσμου καὶ καθυπέταξεν ὑπὸ τὸ θριαμβευ-
τικὸν καὶ νικηφόρον ἄρμα ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς
καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ὑποχείριους καὶ δουλοῦς.

Τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι ὁ νεώτερος πολιτισμὸς ἀπο-
μακρυνθεὶς ἀπὸ τὸν θεὸν καὶ ὁλόκληρον κώδικα τοῦ
Εὐαγγελίου, ὠδήγησε τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὸ χάος
τοῦ ὀλισμοῦ, εἰς τὴν καταβόθραν τῆς ἠθικῆς διαφθο-
ρᾶς καὶ ἀμφιταλαντεύσεως.

Πλείστοι ὅσοι ἐκ τῆς τάξεως τῶν σοφῶν προεῖδον
τὴν ἀνυπόλογιστον συμφορὰν καὶ τὸν ἐγκυμονοῦντα
κίνδυνον, τὸν ἀπειλοῦντα τὴν ἀνθρωπότητα ἐκ τῆς ἀ-
βυσσικῆς καὶ τυφλῆς ἐφαρμογῆς τῶν τεχνικῶν καὶ
μηχανικῶν ἀνακαλυψεων, τῶν ὁποίων ἡ χρησιμοποιοῦ-
σις εἶναι ἀναγκαῖα μέχρις ἑνὸς ὁρίου, πέραν οὗ τοῦ-
του ἡ προεξηγηθεῖσα ζημία καὶ βλάβη εἶναι ἀνεπανά-
στον διὰ τὴν ζωὴν καθόλου τοῦ ἀνθρώπου τὴν ὁποίαν
βιαιῶς ἀπέσπασεν ἀπὸ τὴν ζωογονον ἠθικὴν ἀτμό-
σφαιραν.

Ἡ τέχνη ἡμῶν τὰς ψυχικὰς τοῦ δυνάμεις εἰς
τρόπον ὅστις νὰ μὴ ἐπιτευχῇ καμμία ἀπολύτως πρό-
σοος πνευματικὴ ἀνάλογος πρὸς τὴν μηχανικὴν τοι-
αυτήν. Ὁ ἀνθρώπος διὰ τῆς ἀβαρείας τοῦ ἀμυθήτου
τούτου πλοῦτος ἀπέβη ὡς πλοῖον ἀνεματίστον, φε-
ρόμενον ὑπὸ παντοίων ἀνέμων.

Ὑπο τὸ κράτος λοιπὸν μιᾶς τοιαύτης παθολογι-
κῆς κατὰστροφῆς διατελουσῶς ἡ ἀνθρωπότης, δὲν θὰ
ἐξέλθῃ ποτε ἐκ τῆς δημιουργηθείσης χαώδους κατα-
στάσεως, εἰ μὴ μόνον σταν ὕψωσῃ τοὺς ψυχικοὺς τῆς
σφθαλμοὺς πρὸς τὸ ἀποκαλυπτ μένον ἐν τῷ πενιχρῷ
σηπλάκι μουσικῆς τῆς ἐνοσρκου θεοῦ οἰκονομίας καὶ
ζητήσῃ ὅπως τὸ ἀνατείλαν θεῖον φῶς ἐκ τῆς φάτιν
ὀδηγήσῃ ἀλάνθαστως τοὺς γνησίους αὐτοῦ λατορεῖς εἰς
τὸ ἠθικὸν τέρμα. Τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν εἰρήνην διὰ
μέσου τῶν σκοπέλων, τῶν δοκιμασιῶν καὶ πειρασμῶν
τοῦ κόσμου τούτου.

† Ὁ Μεγαρίδης ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ

ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἐπισκόπου Διευλείας
κ. ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ

Τὴν μακροχρόνιον πορείαν τοῦ ἀνθρώπου, πλήρη μόχθων καὶ πολέμων καὶ θλίψεων καὶ ἰδίᾳ τὴν πληρὴ αἱμάτων ἀδελφικῶν, πορείαν τῶν ἡμερῶν τούτων, ἐξαιρετικῶς διὰ τοὺς Ἕλληνας, τὴν διακόπτει μία ἁγία ὥρα ἀπλέρτου χαρᾶς, καὶ ἐλπίδος καὶ εἰρήνης. Εἶναι ἡ ὥρα τῆς ἐνανθρώπησης τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἡ μεγάλη καὶ ἁγία ὥρα ἡ ὁποία φέρει καὶ ἡμᾶς σήμερον ἐνώπιον τῆς ταπεινῆς φάτνης τῆς Βηθλεὲμ· καὶ σήμερον, διότι σ ἡ - μ ε ρ ο ν πανηγυρίζει καὶ Αὐτῇ: διὰ τὴν συμφερόμενην γονυκλινεῖς μετὰ τῶν Ἀγγέλων τὸν ὕμνον τῆς δόξης καὶ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. «Δόξα ἐν ὑψηλοῖς Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Εἰς τὸ λιχνον τοῦ Θείου Νηπιίου ὑποκλίνεται σήμερον ὁ κουρασμένος ἄνθρωπος καὶ ζητεῖ μὲ πραγματικὴν νοσταλγίαν καὶ ἀσβεστον πόθον τὴν Εἰ ρ ἡ ν η ν.

Εἰ ρ ἡ ν η ν ζητεῖ ὁ κουρασμένος ἀπὸ τοὺς πολέμους καὶ ἀπὸ τοὺς ἐμφυλίουσιν σπαραγμοὺς ἄνθρωπος.

Τί, καὶ ἂν τὰ σημαντὰ σημαίνουν καὶ πάλιν; Τί, καὶ ἂν αἱ καρπὰν διαλαλοῦν καὶ πάλιν τὸ μεγάλο χαρμόσυνο μῆνυμα, ὅτι μέσα εἰς τὴν σιωπὴν τῆς Θείας Νυκτὸς καὶ κάτω ἀπὸ τὸ ταπεινὸν σπήλαιον τῆς Βηθλεὲς, ἐγεννήθη «ἡ Εἰρήνη τοῦ κόσμου», ὅτι ἡ ἀδολος ψυχὴ τῶν βωσκῶν ἐδέχθη τὸ εὐαγγέλιον τῆς μεγάλης χαρᾶς ἀπὸ τοὺς Φωτεινοὺς Ἀγγέλους, ὅτι πρὸ πάντων χειρὶ χειροῦ ἐσκόρπισαν πανταχοῦ τὸ Φῶς, καὶ μάλιστα ἐκεῖ ποὺ πυκνὸν ἐπεκράτητο τὸ σκότος, καὶ ἐφαλλαν μέσα εἰς τὴν παγκόσμιον παραφρονίαν καὶ σύγχυσιν μίαν μελωδίαν ὑπερκόσμιον—τὸν ὠραιότερον ὕμνον, τὸν ὕμνον ποὺ γίνεται γλυκύτερος, ὅταν ὁ πόνος εἶναι μεγάλος—«αἰ εἰ εἰ γ ἡ ς Εἰ ρ ἡ ν η ν»; Ἀλλοίμονον! Ἡ μαγευτικὴ αὐτὴ λέξις, ὁ μοναδικὸς πόθος τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου, ἐφυγε πάλιν ἀπὸ τὸν πλανήτην μας, ὅπου μόνιμος κυρίαρχος καὶ δυνάστης ἡ βία καὶ ὁ πόλεμος.

Καὶ ὁ δυστυχὴς ὁδοιπόρος τῶν αἰῶνων τούτων, ἀπληροσμένος κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην στιγμήν ποῦ ψάλλεται ὁ Θεὸς ὕμνος τῆς Εἰρήνης, διερωτᾶται:

Τί λοιπόν; Ἐχρεωκόπησεν ἡ Εἰρήνη, τὴν ὁποίαν ἐχόρισεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον μετὰ τὴν Θεῖαν Γέννησιν τοῦ Θεοανθρώπου;

Οὐδαὶς δύνανται νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι σκοτεῖναι δυνάμεις ἔχουν ἐξαπολυθῇ πανταχοῦ καὶ ἀγωνίζονται νὰ κλονίσουν ἐκ θεμελίων τὰ ὠραιότερα ἰδανικά, τὰ ὁποῖα ἐπύργωσεν ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ. Ἀλλὰ θὰ ἦτο τραγικόν, θὰ ἦτο ἀπογορευτικόν, ἂν ἐπίστευε ἡ ἀνθρωπότης ὅτι δὲν θὰ ὑπεχώρουν αἱ δυνάμεις αὗται καὶ δὲν θὰ ἐπῆρχετο γαλήνη εἰς τὴν τρικυμίαν τῆς βαρβαρότητος, ἡ ὁποία σκεῖ τὴν ὥραν ταύτην τὴν Ὑψήλιον, καὶ δὲν θὰ ἐπρόβαλε μέσα ἀπὸ τὸ σκότος τῆς κακίας τοῦ ἀνθρώπου τὸ σκεπασμένο παρήγορο ἄστρον τῆς εἰρήνης.

Ἐφ' ὅσον ἡ Εἰρήνη ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον δὲν εἶναι δυνατόν νὰ χρεωκοπήσῃ. Τὰ σύννεφα τὰ ὁποῖα σκεπάζουν τὸ ἄστρο τῆς θὰ ἔλθῃ στιγμήν ποῦ καὶ πάλιν θὰ διαλυθῶν, καθὼς μὲ ἓνα φύσιμα ἰσχυροῦ ἀνέμου διαλύονται τὰ μαύρα σύννεφα ποῦ ἐμποδίζουν τὸν ἥλιον νὰ ἀπλώσῃ τὰς ζωογόνους ἀκτίνας του εἰς τὴν γῆν.

Ἄς μὴ πλανώμεθα τὸ ἄστρον τῆς Εἰρήνης δὲν ἔδωκε, ὑπάρχει! Αὐτὸ μόνον ἔχει τὸ Φῶς, ποῦ ὁδηγεῖ τὴν Ἀνθρωπότητα πρὸς τὸν πόθον τῆς, πρὸς τὴν Εἰρήνην.

Τὸ Φῶς, τὸ ὁποῖον διαλύει ὅλα τὰ σκότη τῆς πλάνης καὶ τῆς ἀγνῆσεως καὶ ὁδηγεῖ τοὺς λαοὺς πρὸς τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀγάπην. Τὸ Φῶς τὸ ὁποῖον καίει καὶ νεκρώνει τὰς ρίζας τοῦ ἐγωϊσμοῦ μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀτόμων. Τοῦ ἐγωϊσμοῦ ἐκείνου ποῦ ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὰς μαγνητικὰς νάρκας καὶ τορπιλλεῖ τὴν γαλήνην τῶν λαῶν. Τὸ Φῶς αὐτὸ τὸ ὁποῖον ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον πρὸς τὸ ἀνιδόστον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐξουδετερώνει τὴν δύναμιν τοῦ ἐγωϊσμοῦ, αὐτὸ ποῦ λέγεται σ τ ο ρ γ ἡ καὶ ἁ γ ἁ π η.

Καὶ εἶναι ἡ ἀγάπη ἡ δόξα τῆς Βηθλεὲμ, εἶναι τὸ πεντόσταγμα τῆς Εἰρήνης. Ἐάν εἰς τὰ τρίαθλα ὅλων τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀτόμων ὅλων, δὲν ἀντιλαλῇ παντοτεινὰ ἡ θεῖα μελωδία τῆς Ἀγάπης, ἂν ὅλοι οἱ ἄνθρω-

ποι καὶ οἱ λαοὶ ὅλοι, δὲν ἐνστερνισθοῦν τὸ βαθὺ συναίσθημα, ὅτι δηλαδή, εἶναι ἀδελφοὶ καὶ μέλη μᾶς μεγάλης καὶ παγκοσμίου οἰκογενείας, ἡ ὁποία λέγεται Χριστιανικὴ Ἀνθρωπότης μὲ τὸν ὕπατον σκοπὸν νὰ διατηροῦν ἀσβεστον τὴν κανδήλα τῆς θέρμης καὶ τῆς στοργῆς μὲ κάθε θυσίαν, ἃς μὴ ἀπορῶμεν ὅτι τὸ μαγευτικὸν ὄραμα τῆς Εἰ ρ ἡ ν η ς θὰ μὲν ὄνειρον ἀπραγματοποιήτων, ἐνῶ εἶναι γεγονός ὅτι ἡ Εἰρήνη ἐχαρίσθη εἰς τὴν γῆν.

Πρὸς τὸ Θεῖον Σπήλαιον λοιπὸν τῆς Βηθλεὲμ, ἐκεῖ ὑπάρχει τὸ Θεῖον ὑπόδειγμα τῆς πραγματικῆς ἀγάπης, ἐκεῖ θὰ εὐρωμεν τὸ νοστάλγημα καὶ τὸν πόθον τῆς ψυχῆς μας. Πρὸς αὐτὸ τὸ Σπήλαιον τὸ εὐλογημένον, ἐάν σπαραγμὴ ἡ ἀνθρωπότης θὰ παύσῃ νὰ ἔχῃ πόθον τῆς τὴν Εἰ ρ ἡ ν η ν διότι θὰ ἔξῃ πλέον μέσα εἰς τὰ τρισένδοξα Βασιλεία τῆς εὐτυχισμένης.

ΔΙΑΤΙ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΤΟΧΡΟΝΙΑ;

ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Διευλείας
κ. ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ

Ἵσως πολλοὺς καὶ πολλὰκις νὰ ἀνησχόλησε τὸ ἐρώτημα τοῦτο καὶ κατ' αὐτὴν μάλιστα τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ὁ ἀναγνώστης βλέπει τοῦτο γεγραμμένον θὰ ἐπιθυμῇ νὰ μάθῃ τὸ διατί.

Τὸ ἐρώτημα τοῦτο λεπτομερέστερον ἔχει ὡς ἑξῆς: Διατί ἀφοῦ τὸ ἔτος τῆς Γεννήσεως τοῦ Θεοανθρώπου Ἰησοῦ ἀνεγνωρίσθη ὡς ἀφετηρία μετρήσεως τῶν ἐτῶν, δὲν ἀνεγνωρίσθη καὶ ἡ ἡμέρα τῆς Θείας αὐτοῦ Γεννήσεως, ὡς πρώτη ἡμέρα τοῦ ἔτους;

Ὅλοι πιστεύω, ὅτι θὰ ἐπικροτοῦμεν τὸ τοιοῦτον, δηλαδή θὰ ἠθέλομεν ἡ ἡμέρα τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος νὰ εἶναι καὶ πρωτοχρονιά, διότι οὕτως πρέπει νὰ ἔχῃται φυσικῶς τὰ πράγματα, ἀφ' οὗ τὰ ἐτη βάσει τοῦ γεγονότος τῆς Θείας τοῦ Σωτῆρος Γεννήσεως ἀναμετροῦνται. Πλὴν συνέτρεξαν λόγοι, οἵτινες ἐπέβαλον οὕτω νὰ ἔχῃται τὰ πράγματα, ὡς ἔχουσι σήμερον. Δηλαδή ἡ 25 Δεκεμβρίου νὰ εἶναι ἡ ἡμέρα τῶν Γενεθλίων τοῦ Σωτῆρος καὶ ἡ 1η τοῦ Ἰανουαρίου ἡ ἀρχὴ τοῦ ἔτους.

Οἱ συντρέξαντες δὲ οὗτοι λόγοι, καθὼς λέγει ἡ Ἱστορία, εἶναι οἱ ἑξῆς: Ἀπὸ Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος καὶ ὅτε καθωρίσθη ἡ μετρήσις τοῦ χρόνου μὲ ἀφετηρίαν τὴν Θεῖαν ταύτην Γέννησιν, τὸ ἐν ἰσχύει χρονομετρικὸν σύστημα ἦτο τὸ Ἰουλιανόν, ὁποῦ εὑρέθη τὸ ἔτος εἶχε τὴν 1ην Ἰανουαρίου, καὶ δὲν ἦτο ἐπικολον νὰ καθιερωθῇ ἡ 25η τοῦ Δεκεμβρίου ὡς πρώτη τοῦ ἔτους, δεδομένου ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ καὶ τροποποίησις τοῦ Ἰουλιανοῦ χρονομετρικοῦ συστήματος, κατὰ συνέπειαν δὲ παρέμεινε ὡς πρώτη τοῦ ἔτους ἡ 1η Ἰανουαρίου.

Βοῦ Οἱ ἀρχαῖοι χριστιανοὶ προσεῖχον κατ' ἐξοχὴν εἰς τὸν Θάνατον καὶ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος, δι' ὧν ἐτελέσθη τὸ ἔργον τῆς ἀπολυτρώσεως καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Γέννησιν Αὐτοῦ, μὴ θέλοντες νὰ μιμηθῶσι τοὺς ἐθνικοὺς, οἵτινες περὶ πολλοὺ εἶχον τὰς γενεθλίουσιν ἡμέρας τῶν θεῶν των· ἐνεκεν δὲ τούτων προϋόντος τοῦ χρόνου ἠγνοήθη ἡ ἀκριβὴς ἡμέρα τῆς Θείας γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος καὶ οὕτω ὁ καθορισμὸς αὐτῆς δὲν ἐγένετο ἐγκαίρως πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνετέλεσεν, εἰς τὸ νὰ μὴ προσαρμωθῇ ἡ ἡμέρα τῆς Θείας Γεννήσεως μὲ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους.

Οὗτοι τυγχάνουσι οἱ λόγοι, οἵτινες συνέτρεξαν εἰς τὸ νὰ εἶναι ἄλλη ἡ ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων καὶ ἄλλη τῆς πρωτοχρονιάς.

Ἀναπτύσσοντες ὁμῶς τοὺς συντρέξαντας εἰς τοῦτο λόγους, ἐν τῇ δευτέρᾳ λόγω ἐδρίσκουμεν, ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς τοῦ Σωτῆρος Γεννήσεως μεταγενεστέρως καὶ οὐχὶ ἐγκαίρως καθωρίσθη. Ἀσφαλὲς καὶ περὶ τούτου θὰ πρᾶται νὰ γράψωμεν ὀλίγα τινὰ ἢ μᾶλλον ὅτι παρέχει εἰς ἡμᾶς ἡ ἱστορία.

Οἱ χριστιανοὶ κατὰ τὸν δεύτερον μετὰ Χριστὸν αἰῶνα, τοιούστιν τῷ 200 μ. Χ. περίπου, ἤρχισαν νὰ ἀπασχολῶνται ἰδιαίτερος μὲ τὴν ἐσθρὴν τῶν Χριστουγέννων. Κυρίως δὲ οἱ τῆς Ἀνατολῆς Χριστιανοὶ ἀνησχολήθησαν τότε μὲ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην καὶ ὥρισαν τὴν 25ην τοῦ Αἰγυπτιακοῦ μηνὸς Παχῶν ἥτοι τοῦ καθ' ἡμᾶς Μαΐου

ὡς ἡμέραν τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος. Περὶ τούτου μαρτυρεῖ ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς λέγων ἐν τοῖς Στρωματοῖς Α'. σελὶς 885 ἐκδ. Migne: «Ἐπί τῃ δὲ οἱ περιεργότερον τῇ γενέσει τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν οὐ μόνον τὸ ἔτος, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέραν προστιθέντες ἦν φασιν ἔτους κη' Ἀυγούστου, ἐν πέμπτῃ Παχών καὶ ἱναδί».

Ἐπίσης καὶ οἱ Χριστιανοὶ τῆς Δύσεως κατὰ τὸν τέταρτον μετὰ Χριστὸν αἰῶνα ἠκολούθησαν μετὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἡμέρας τῆς Θείας Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος καὶ τοῦ ἑορτασμοῦ αὐτῆς. Οὗτοι ὥρισαν τὴν 25ην τοῦ Δεκεμβρίου ὡς ἡμέραν τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. Περὶ τούτου δὲ ἀναφέρει ὁ ἱερός Ἀμβρόσιος ὅστις λέγει ὅτι ὁ Πάπας Λιβέριος τῷ 352—366, κατὰ τὴν χειροτονίαν τῆς ἀδελφῆς του ἀπὸρῦνεν ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων συμβουλὰς πρὸς αὐτὴν ἐν αἷς γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς ἑορτῆς ταύτης τελουμένης τὴν 25ην Δεκεμβρίου (I. Ἀμβρόσιος de virginibus III-1-3).

Καθορισθεὶς τὸν τέταρτον μ.Χ. αἰῶνα ἐν τῇ Δύσει τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων τὴν 25ην Δεκεμβρίου, φαίνεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὴν 25ην Μαρτίου ἐγένετο ἡ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐκ πνεύματος Ἁγίου Θεία Σύλληψις καὶ κατ' ἀκολουθίαν μέχρι τῆς 25ης Δεκεμβρίου συμπληροῦνται οἱ ἐννέα μῆνες, εἰσὶν ὅντες οὗτοι τῶν χρόνων καὶ εἰς τὴν Ἀνατολὴν νὰ τελεῖται αὕτη τὴν αὐτὴν ἡμέραν. Περὶ τούτου ὁμιλεῖ ὁ ἁγιὸς Χρυσόστομος, ὅστις κατὰ τὸ ἔτος 386 μ.Χ. ἐν Ἀντιοχείᾳ εἶπεν ἐν τῇ ὁμιλίᾳ του τῇ ἐξῆς: «Καὶ τοῖς οὖτοι δέκατον ἔστι ἔτος, ἐξ οὗ δηλοῦται καὶ γνωρίζεται ἡμῖν αὕτη ἡ ἡμέρα γενέσθαι ἀλλ' οὐδ' ὅπως ὡς ἀνάδ' ἡ καὶ πρὸ πολλῶν ἡμῖν παραδοθεῖσα ἔστιν, οὕτως ἡνθίσαν διὰ τῆς ἡμετέρας σπουδῆς. Ἀὕτη μὲν τοῖς τὴν Ῥωμανοὺς οἰκοῦσιν ἀνωθεν γνωρισμένη, πρὸς ἡμᾶς δὲ κομισθεῖσα νῦν καὶ οὐ πρὸ πολλῶν ἔτων, ἀδ' ὅντων οὕτως ἀνέβραμε καὶ τοσοῦτ' ἢ ἦν γκεν καρπὸν, ὅσον περ ἔστι νῦν ὁρᾶν, τὴν περιβολὴν ἡμῖν πεπληρωμένα, καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀπάσης σενοχωρουμένης τῷ πλήθει τῶν συνδραμόντων. (Χρυσ. Τόμος Β' ἐκδοσις Migne).

Ὁ ἁγιὸς Χρυσόστομος ἐν τῇ ὁμιλίᾳ του ταύτῃ, ἦν ἔκαμε ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων προσπαθεῖ διὰ διαφορῶν ἐπιχειρημάτων ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν ἐγεννήθη τῇ 25ῃ Δεκεμβρίου καὶ ὅτι οὕτω καθώρισαν τὸ γεγονός τοῦτο καὶ οἱ ἐν τῇ Δύσει Χριστιανοί.

Εἶναι γεγονός ὅτι ἐκ τῆς Δύσεως ἐδέχθησαν οἱ τῆς Ἀνατολῆς Χριστιανοὶ τὸν τοιοῦτον καθορισμὸν τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, ἀλλ' ἐπειδὴ τινες τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν ἐξηκολούθησαν νὰ ἑορτάζωσι τὴν 6ην Ἰανουαρίου (Ἐπιφάνεια) τὴν Γέννησιν καὶ τὸ Βάπτισμα τοῦ Κυρίου, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν γένει ἐν σαρκὶ ἐπιφανείας Αὐτοῦ, ὁ Ἰουστινιανὸς κατὰ τὸν ἔκτον μ.Χ. αἰῶνα διεχώρισεν τὴν ἑορτὴν τῆς Γεννήσεως ἀπὸ τῆς τοῦ Βαπτίσματος καὶ ἔκτοτε εἰς πάσας τὰς Ἐκκλησίας ἡ μὲν Γέννησις ἑορτάζεται τὴν 25ην Δεκεμβρίου τὸ δὲ Βάπτισμα τὴν 6ην Ἰανουαρίου.

Ὑπάρχει σὺν τούτοις ἡ πληροφορία καθ' ἣν, ἐπειδὴ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῶν Ἱεροσολύμων ἡ Γέννησις καὶ ἡ Βάπτισις τοῦ Σωτῆρος ἑορτάζοντο τὴν ἰδίαν ἡμέραν, ὁ δὲ Ἐπίσκοπος τῆς πόλεως ταύτης δὲν ἠδύνατο νὰ παρίσταται πρὸς τέλος τῶν ἑορτῶν καὶ ἐν Βηθλεὲμ, ἐνθα ἐγεννήθη ὁ Κύριος καὶ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ, ἐνθα ἐβαπτίσθη, τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθόσον ἡ μὲν Βηθλεὲμ ἀπέχει τρία μίλια, ὁ δὲ Ἰορδάνης δεκαπεντε μίλια ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων, ἔγραψε πρὸς τὸν Πάπαν Ἰούλιον τὸν Αὐν (337—352) παρακαλῶν τοῦτον νὰ ἐρευνήσῃ πάντα τὰ συγγράμματα τῶν Ἰουδαίων, τὰ ὅποια συλλέξας ὁ στρατηγὸς τῆς Ῥώμης Τίτος κατὰ τὸν Ἰουδαϊκὸν πόλεμον, ἔφερε ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν Ῥώμην, διότι ἴσως εὑρίσκειν ἐν αὐτοῖς τὴν ἡμέραν τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος.

Τότε ὁ Ἰούλιος ἐπιμελῶς ἐρευνήσας τὰ συγγράμματα εὑρεν, ὅτι ἡ μὲν Γέννησις ἐγένετο τῇ 25 Δεκεμβρίου, τὸ δὲ Βάπτισμα τῇ 6ῃ Ἰανουαρίου (Βλέπετε Ἐπιστολὴν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Νικαίας πρὸς Ζαχαρίαν Ἐλλ. πατρολ. ἐκδ. Migne).

Ταῦτα πάντα παρέχουν εἰς ἡμᾶς ἱστορικὰς πηγὰς, ὅσον ἀφορᾷ τὸν καθορισμὸν τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστου-

γέννων, ἐκ τῶν ὁποίων δύναται τις νὰ συμπεράνῃ κατὰ πόσον ἤτο εὐκόλῳ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἡμέρα τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἠρξισαν νὰ ἀναμετρῶνται τὰ ἔτη μετ' ἀφαιτηρίαν μετρήσεως τὸ γεγονός τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ ἡ τοιαύτη μετρήσις τῶν ἐτῶν ἠρξισεν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔκτου μ. Χ. αἰῶνος ἐπὶ Διονυσίου τοῦ ἐπικληθέντος Μικροῦ γνωστοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἱστορίᾳ, ἀφ' οὗ οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ ἐξηκολούθησαν ἐπὶ μακρόν μεταχειρίζομενοι τὰς χρονολογίας: Ἀπὸ κτήσεως Ῥώμης, τὴν τῶν Ὁμηρίδων, τὴν ἀπὸ τῆς βασιλείας τῶν Σελευκιδῶν καὶ Πτολεμαίων, αἵτινες ἐχρησιμοποιοῦντο ἐν Συρίᾳ, Παλαιστίνῃ καὶ Αἰγύπτῳ.

Ταῦτα πάντα νομίζομεν ὅτι ἀρκούντως ἱκανοποίησαν τὸ ἐρώτημα ἡμῶν καὶ πείθουν ἡμᾶς ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ Ἐκκλησία προΐοντος τοῦ χρόνου ἀπεκατέστησεν πάντα τὰ ζητήματα αὐτῆς κατόπιν συμφωνίας, μάλιστα πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τηρῶμεν πάντα ταῦτα ἀπαρασάλευτα, πρὸς Δόξαν τοῦ ἐν τῇ ἐνότῃ ἀναπανομένου Θεοῦ ἡμῶν.

ΕΥΤΥΧΙΑ

ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἐπισκόπου Διανλείας κ. ΠΟΥΚΑΡΠΟΥ.

Ἀνατέλλει ἐντὸς ὀλίγου νέον ἔτος, καὶ ὅλων αἱ καρδίαι αἰσθάνονται αἰσθήματα ἐλπίδος πῶς τὸ νέον ἔτος θὰ γίνῃ εὐτυχέστερον τοῦ λήξαντος. Μύρια χεῖλη θὰ κινηθῶν ἐπαναλαμβάνοντα τὴν ὥραιαν λέξιν εὐτυχία καὶ αἱ καρδίαι τῶν θὰ νοσταλγοῦν τὴν εὐτυχίαν καθὼς ἐκάστη τὴν πιστεύει.

Εὐτυχία! Λέξις μαγικὴ, ποὺ ὑψώνει ἕναν κόσμον φωτεινὸν καὶ ἀπέραντον, εἰς τὸν ὁποῖον νοσταλγεῖ ἡ ψυχὴ καὶ νὰ εὖρῃ τὴν τελικὴν τῆς ὁλοκλήρωσιν. Καὶ τὸν κόσμον αὐτὸν κάθε ἄνθρωπος καὶ κάθε ἡλικία τὸν δνειρεύεται μετ' ἰδιαίτερον ρυθμὸν καὶ ἀξιολογικὸν περιεχόμενον.

Οἱ μὲν πιστεύουν ὅτι ἡ ὕλη καὶ ὅλα τὰ ὀλίκα καὶ οἰκονομικὰ ἀγαθὰ εἶναι οἱ ἀσφαλεῖς καὶ μοναδικοὶ δρόμοι, ποὺ ὀδηγοῦν εἰς τὴν κορυφὴν τῆς εὐτυχίας.

Οἱ ἄλλοι νομίζουν ὅτι τὸ πνεῦμα καὶ οἱ πλούσιοι πνευματικοὶ θησαυροὶ τῶν αἰώνων εἶναι οἱ φωτεινοὶ προβλεῖς, οἱ ὅποιοι ἀποκαλύπτουν τὸ μυστικὸν τῆς ψυχῆς τῶν—τὴν εὐτυχίαν.

Οἱ τρίτοι τὴν ὁραματίζονται εἰς τὰ τριόβαθα τοῦ συναισθηματικοῦ κόσμου καὶ διὰ τοῦτο βυθίζονται εἰς τὰ ἅγια νάματα τῶν συγκλονιστικῶν αἰσθημάτων τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλίας. Ἀλλοίμονον ὅμως! Ἐρχονται στιγμαὶ εἰς τὴν ζωὴν ὅλων αὐτῶν τῶν δνειροπόλων τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς χαρᾶς, κατὰ τὰς ὁδοὺς, οὗτε τὰ ὀλίκα καὶ τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ, οὗτε οἱ συναισθηματικοὶ θησαυροὶ καὶ τὰ πλοῦτη τῶν ἀνοιγούντων τὸ μυστικὸν μονοπάτι, τὸ ὁποῖον φέρει εἰς τὸ ἄλσος τῆς εὐτυχίας. Ὑπάρχουν πληγαὶ ἀνιάτοι ποὺ τυραννοῦν καὶ καταρῶνουν σὰν σαρὰν τὸν ψυχικὸν αὐτῶν κόσμον.

Διὰ τὴν ἀγάπην; Διὰ τὸν πόσον σκότος καὶ πόσον πόνον, τόσα μαρτύρια, ἀκόμη καὶ θάνατον λάμπει ἡ ἀφθονία τῶν ἀγαθῶν—ἀγαθῶν ὀλίγων καὶ ἀγαθῶν πνευματικῶν; Καὶ εἰς τὰς πλεονεχίαν εὐτυχισμένας στιγμὰς τῆς ζωῆς του καὶ νοσταλγεῖ τὴν μορφὴν μιᾶς τινὸς ἀσπληγτοῦ εὐτυχίας;

Διότι ὁ ἄνθρωπος, ἕκαστος ἄνθρωπος ἀντιγράφει κατὰ κανόνα τὸ αἰώνιον σφάλμα τοῦ Ἰσραὴλ, καθὼς τὸ περιγράφει ὁ ἱερός ὑμνογράφος τῆς Ἐκκλησίας. «Δύο ἐμὲ ἐγκατέλειπε, πηγὴν ὕδατος ζωῆς, καὶ ὤρευσεν ἐαυτῷ λάκκους συντετριμένους».

Ἡ πηγὴ ἐξ ἧς ἐκπηγάζει πλουσίαις ἡ εὐτυχία εἶναι ὁ Χριστός. Πλησίον αὐτοῦ δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν τὴν πραγματικὴν εὐτυχίαν, αὐτὴν δηλονότι, τὴν ὁποίαν ποθεῖ καθενὸς ἀνθρώπου ἡ καρδιά, αὐτὴν διὰ τὴν ὁποίαν τόσας γλυκὰς καὶ ὥραιας εὐχὰς θὰ δώσουν αἱ μυριάδες τῶν ἀνοιγοκλειόμενων χειλέων ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εἰσόδου τοῦ Νέου ἔτους.

Ναί, πλησίον τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ εὑρίσκεται ἡ πραγματικὴ εὐτυχία, διότι αὕτη εἶναι τὸ ἄκρον ἀγαθόν.

«Καὶ ὁ κόσμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ» (Α' Ἐπιστ. Ἰωάν. Β, 17).

Τὰ πάντα, τὰ πάντα γίνονται παιγνίδιον τῶν περιστάσεων. κέρδος τοῦ πανθαλάσσιου χρόνου. Ὁ γέλως τῶν εὐθυμούντων παύει καὶ τὰ πικρὰ δάκρυα τῆς λύπης ἀποξηραίνονται προϊόντος τοῦ χρόνου. Ἡ καλὴ τοῦ μικροῦ χόρτου, καὶ ἡ δρῆς, ἡ ὁποία στολίζει τὸ δάσος φθάνουσι εἰς τὸ ἴδιον τέλος κατὰ τὸ ὁποῖον καὶ τὰ δύο μοραίνονται καὶ ἀφανίζονται. Ὑπάρχει ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν ἀφαιρεῖται ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ ἐπαίτου ἡ βακτηρία καὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως τὸ δάδιμα ἐκείνου ποῦ ἀπαστραπτει ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἀδαμάντιν.

Ἐν ᾧ δὲ τὰ πάντα φθίνουσι καὶ ἀποθνήσκουσιν πιεζόμενα ὑπὸ τοῦ πανθαλάσσιου χρόνου, ὁ Θεὸς χθές καὶ σήμερον ὁ Ἀυτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς τὸν αἰώνιον ὄντα Θεόν, ὁ ὁποῖος εἶναι καὶ τέλειος ἀπείρως, εἰς Αὐτὸν θὰ εὐρίσκειται, καὶ εὐρίσκεται, τὸ τέλειον καὶ ἀμετάβλητον τῆς εὐτυχίας.

Μόνον ὁ Θεὸς διαμένει αἰωνίως εἰς τὸ μέσον τῆς καθολικῆς ὁλῶν τῶν πραγμάτων μεταλλαγῆς, καὶ εἰς τὴν φύσιν ὅ,τι μετέχει τοῦ Θεοῦ τοῦτο μετὰ τοῦ Θεοῦ εἶναι αἰώνιον καὶ κατὰ συνέπαιπτεται μόνον ἢ ἐκ τοῦ Θεοῦ προερχομένη εὐτυχία αὐτὴ εἶναι τελεία καὶ ἀμετάβλητος.

Πᾶσα εὐτυχία μὴ προερχομένη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἢ μὴ συμπενοῦσα πρὸς τὰ θεῖα αὐτοῦ παραγγέλματα εἶναι εὐτυχία, ἡ ὁποία καταργεῖται μετὰ τὸ πρῶτον φῶσκα ὡς πᾶν χόρτινον κατασκευάσμα.

Ἐάν θελῃ ὁ ἄνθρωπος καὶ νοσταλγῇ τὴν πραγματικὴν εὐτυχίαν, ἅς τὴν ζητήσῃ πλησίον τοῦ Θεοῦ.

Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

Ἡ Φιλανθρωπία ἐξέχουσιν κατέχει θεοὶ ἐν τῷ οἰκοδομηματι τῶν ἀνθρωπίνων ἀρετῶν, διότι τὸ εὐγενές καὶ θεῖον αἶσθημα τῆς ἀγαθότητος καὶ συμπάθειας καὶ ἡ κατόπιν παρεχόμενη πνευματικὴ καὶ ὕλική πρὸς τοὺς ἐνδεδειγμένους ἀφέλεια προσπορίζουσι τὴν ποδὴν εἰς τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας εἰρήνης καὶ ἀλληλεγγύης ἐφ' ᾧ ἐδράζεται ἡ πραγματικὴ τῶν ἀνθρώπων εὐημερία καὶ πρόοδος.

Συγκινούμεθα, ὅταν βλέπομεν τινα ἡθικῶς ἢ σωματικῶς ἢ ὀλικῶς πάσχοντα καὶ φερόμεθα πρὸς βοήθειαν καὶ νακούφισιν αὐτοῦ ἀναλογιζόμενοι τὰ δεινὰ, ὅσα οὕτως ὑποφέρει καὶ εἰς ἃ ἐνδεχόμενον ὡς ἄνθρωποι νὰ περιπέσωμεν καὶ ἡμεῖς. Καὶ γεννᾶται ἐκ φύσεως μάλλον ἢ ἡττον εὐαίσθητος ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἡ συμπάθεια αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐνδεδειγμένους ἀναπτύσσεται καὶ τροποποιεῖται ἀναλόγως τῆς ἀνατροφῆς, τῆς διαπαιδαγωγήσεως, τῶν συνθηκῶν, τοῦ περιβάλλοντος καὶ καὶ τῶν περιστάσεων ἐν γένει, ὅφ' ἃς οὗτος κατὰ τύχην διατελεῖ. Ἀλλὰ τὸ καθήκον τῆς φιλανθρωπίας ἐπιβάλλεται ἔτι καὶ ὑπὸ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ ὑποδεικνύεται ὑπὸ τῆς φυσικῆς κλίσεως τῆς ψυχῆς ἡμῶν, διότι, τὸ λογικὸν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι θεῖον, ὅ,τι ὅμως μάλιστα καθιστᾷ αὐτὸν ὅμοιον τῷ Θεῷ εἶναι ἢ πρὸς εὐπορίαν κλίσις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. Ἡ εὐτομάτως ἐκδηλοῦται, ὅταν ἡ δυστυχία παρουσιάσῃ ἐνώπιόν του, κατὰ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον «τοῦτο μάλιστα ἔχει θεῖον ὁ ἄνθρωπος τὸ εὖ ποιεῖν». Καὶ ἂν συναντήσωμεν τινας ἀδιαφόρους ἢ σκληρῶς προσβλέποντας ἐπὶ τὴν δυστυχεῖν τοῦ ἄλλου, τοῦτο ἀποδοτέον ἢ εἰς τὴν ὡς ἐκ τῆς ὑψηλῆς κοινωνικῆς θέσεως αὐτῶν ἔπαρσιν θεωροῦντων ἀναξιοπρεπές καὶ ἐξευτελιστικὸν νὰ κατέλθωσιν οἱ κοῦφοι οὗτοι μέχρις αὐτοῦ ἀνήκοντος εἰς κατωτέραν κοινωνικὴν ἢ εἰς τὴν φιλανθρωπία τῶν καὶ φροντίζαν περὶ τῆς συντηρήσεως καὶ περιποιήσεως μόνον τοῦ ἑαυτοῦ τῶν ἢ εἰς τὴν ὑπερευαίσθησιαν αὐτῶν, συγκινουμένων ὡς ἄνθρωποι ὑπερβολικῶς αἰ ὡς ἐκ τούτου ἀποφευγόντων νὰ κατέλθωσιν μέχρι τῶν χαμηλῶν ἐκείνων οἰκισκῶν, ἔνθα ἡ πενία καὶ ἡ ἀσθένεια μαστιάζουσι τοὺς ἐνοίκους ἢ καὶ φρικιώντων, ὁσάκις ἤμελον συναντήσῃ εἰς τρώγλας ἀνηλίους καὶ σκοτεινὰς ἀνθρώπων μορφὰς καχεκτικὰς. Πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ καθήκοντος τῆς φιλανθρωπίας δὲν πρέπει νὰ λαμβάνῃ τις ὅ,τι ἄφην μόνον τὴν συγκένειαν ἢ τὴν φιλίαν, τὴν πατριδα ἢ τὴν ἡλικίαν καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀναξιοπαθόντος, ἀλλὰ νὰ μετερχῇ καὶ

ταύτην ἀδιαφόρως πρὸς ταῦτα καθ' ὅσον εἶναι λιμὴν ὁ ἐλεῆμων, ὡς λέγει ὁ θεῖος Χρυσόστομος, ὑποδεχόμενος εἰς τοὺς κόλπους τοῦ πάντας τοὺς ναυαγοὺς χρηστούς τε καὶ πονηροὺς.

Ὁ ἔχων καὶ δυνάμενος ὀφείλει νὰ ἐρχῇται εἰς βοήθειαν τῶν ὀπωσδιόποτε δυστυχούντων, διότι πρὸς τοὺς ἄλλους κερδίζει καὶ τὴν ἀγάπην τῶν ἀνθρώπων. Οὐδεὶς ὅμως ἐν ἀργίᾳ ἄνευ λόγου διατελεῖ ἢ ἐν ἀσωτίᾳ διάγων δικαιούται νὰ ἀναμένη βοήθειαν παρὰ τῶν ἄλλων διότι καθῆκον τῶν δυναμένων νὰ ἐλεῶσι δὲν δημιουργεῖ καὶ δικαιώματα διὰ τοὺς τοιοῦτους ἐνδεεῖς, ἐπειδὴ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πλεῖστοι ἀνεργοί, ὀκνηροί καὶ ἀσώτοι θὰ ἀναμένωσι βοήθειαν μόνον παρὰ τῶν ἐργαζομένων καὶ φιλοτίμων ἀνθρώπων πρὸς βλάβην τῆς μεταξὺ τῶν κοινωνικῶν τάξεων ὀφισταμένης ἀρμονίας, ἐξ ἧς καὶ μόνης πηγάζει ἡ εὐδαιμονία τῶν λαῶν.

Ἐν τῇ ἡθικῇ δ' ἐκτιμῆσει, ἐάν ἡ καρδιά, ἥτις εἶναι ἡ μεγάλη κινητήριος δύναμις τῆς φιλευσπλαχνίας καὶ συμπάσχει αὐτῷ τὸ δὲ βοήθημα ἐλλείπει, ὡς μὴ ἔχοντος τοῦ ἀνθρώπου, νὰ δώσῃ τι, καὶ τοῦτο βεβαίως θεωρεῖται ἀρετῇ.

Ὅταν ὁ ἐλεῶν δὲν δύνῃται νὰ δώσῃ περισσότερα, τότε τὴν μικρὰν ἐλεημοσύνην καθιστᾷ μεγάλην ἡ τοῦ φιλανθρώπου προθυμία, μεθ' ἧς διδὲν ὅτι εἶναι δυνατόν καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ ἐλλείπον καλύπτει ἡ εὐσπλαχνία αὐτοῦ δίδοντος μὲν ὀλίγον, εὐχομένον ὅμως νὰ εἶχε περισσότερα.

Παραβαλλόμενος δὲ ὁ δίδων τὸ ὀλίγον πρὸς τὸν δίδοντα τὸ πολὺ εἶναι κατώτερος αὐτοῦ, ἐάν ὁ μὲν εἰργάσθῃ περισσώτερον καὶ ἔκαμε οἰκονομίας μεγάλας, ὥστε νὰ ἀποκτήσῃ περισσώτερα χρήματα, ἐξ ὧν ἐλεῇ περισσότερον, ὁ δὲ εἰργάσθῃ ὀλιγώτερον καὶ ἐδαπάνησεν ἀσκόπως εἰς φαγητὰ καὶ ποτά, εἰς πολυτέλεια καὶ διασκεδάσεις πολλὰ ἐκ τῶν χρημάτων του ὥστε νὰ ἀπομείνωσιν ὀλίγα, ἔνεκα τοῦ ὁποίου ἐλεῇ καὶ ὀλιγώτερον. Ἐκ τούτων γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ εὐποιία εἶναι δυνατὴ εἰς πάντας τοὺς ἐργαζομένους, καὶ φειδομένους ὥστε δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι τις ὡς λέγει ὁ Ἀριστοτέλης, βαθύπλουτος ἢ ἄρχων, ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλα οὗτος δύναται νὰ πράττῃ τὰ καλά.

«Δυνατόν καὶ μὴ ἄρχοντος γῆς καὶ θαλάττης πράττειν τὰ καλά καὶ γὰρ ἀπὸ μετρίων δυνατόν ἄν τις πράττειν κατὰ τὴν ἀρετὴν». (Η'. Νικομ. β κεφ. 8).

Ἐάν ὅμως προσφέρῃ ἡ χεὶρ πρὸς τὸ θεᾶσθαι τοὺς ἀνθρώπους ἢ δὲ καρδιά τοῦ δίδοντος μὲν ἀσυγκίνητος, ἢ ἐλεημοσύνη αὐτῇ θεωρεῖται ἀτελής καὶ ψευδής, διότι τοῦτο γίνεται δι' ἀπάτην, ἢ χάριν ἀνθρωποπαρεσκευαίας φαρισαϊκῶς ἢ ἐλπίζομένης ἀμοιβῆς, ἢ ἐκ ψυχρότητος καὶ ἀγερῶχου ὑπερηφανεῖας πρὸς τὸν ταπεινὸν καὶ πτωχόν «ἐκαστος καθὼς προαιρεῖται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης ἱλαρὸν γὰρ δότιν ἀγαπᾷ ὁ Θεός». (Κορινθ. Θ 7). Ἐξαιστέον δὲ νῦν ἂν πρέπῃ νὰ κλείωμεν τὴν χεῖρα πρὸς τοὺς ἀναξίους μὲν, ἀλλ' ἐνδεεῖς ἀνθρώπους.

Ἡ φιλανθρωπία ἀπαγορεύει τὴν τοιαύτην σκληρότητα, διὰ τοῦτο καὶ φιλόσοφος πρὸς ἐλεγχόμενος διότι ἠέλησεν ἀτάσθαλόν τινα, εἶπεν «οὐ τὸν ἀνθρώπον ἀλλὰ τὴν φύσιν ἐλεῶ».

Βεβαίως βλέπομεν τὴν κοινωνίαν ἐνθαρρύνοντες τοὺς ψευδῶς ἐπαίτουσιν, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ καταδικάζωμεν σκληρῶς πάντας τοὺς αἰτοῦντας βοήθειαν, διότι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διακρίνωμεν τοὺς πραγματικῶς πάσχοντας ἀπὸ τῶν μὴ τοιούτων. Καὶ θα ἔπρεπε νὰ οὐκ ἐκείνους πάντες οἱ ἀσκόπως κληρονομήσαντες μεγάλην περιουσίαν, ὡς καὶ οἱ πολυτάλαντοι τραπεζίται καὶ ἐφοπλισταί, οἱ βιομήχανοι καὶ οἱ ἔμποροι ἢ ὅσοι κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ συνεσώρευσαν ἐν τοῖς ταμείοις τοὺς θησαυροὺς τῶν, ὅτι ἔχουσι καθῆκον νὰ δώσωσι τὸν ἐπιούσιον ἄρτον εἰς τοὺς πενιθῶντας, οἱ πολυτελεῖ ἐνδύματα περιβεβλημένοι νὰ μὴ ἀρνηθῶσιν ἐν ῥάκος ὅπως καλυφθῇ ὁ ἐκ τοῦ ψύχους τρέμων γυμνὸς ἄνθρωπος.

Οἱ κατασπαταλόντες μεγάλα ποσὰ χρημάτων εἰς διασκεδάσεις καὶ περιηγήσεις, εἰς χοροὺς καὶ συμπόσια πολυτελῆ ἢ εἰς οἰκοδομὰς πανυψηλοῦς ἃς συστήσωσι Νοσοκομεία, πτωχοκομεία, φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα καὶ νέας Βασιλειάδας διὰ τὴν πάσχουσαν κοι-

νωνίαν, ἃς προστατεύσωσιν τοὺς ἀναπήρους καὶ τὰ ὀρφανὰ καὶ ἃς φροντίσωσιν οἱ πάντες περὶ τῆς πνευματικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ βοήθειας τῶν ἀπὸρων μαθητῶν τῶν πτωχῶν βιοπαλαστών ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, παρέχοντες αὐτοῖς τὰ ἀπαραίτητα εἴτε πρὸς συνήρησιν καὶ ἐργασίαν, εἴτε πρὸς σπουδὴν αὐτῶν διάφορα μέσα, ἵνα οὕτω καταπαύσῃ ὁ σφοδρὸς ἀγὼν καὶ ἡ παρατηρουμενὴ πάλη τῶν διαφόρων κοινωνιῶν καὶ ἐπέλθῃ ἡ μεταξύ αὐτῶν ἀλληλεγγύη καὶ συνεργασία ἐπ' ἀγαθῷ τῆς κοινωνίας, δεδομένου ὄντος ὅτι ὁ ἐν ταῖς χερσὶ τῶν εὐπορούντων καὶ τῶν πλουσίων ἐμπειστευμένος κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν πλοῦτος δὲν ἐδόθη αὐτοῖς δι' ἰδίαν ὠφέλειαν, ἀλλὰ πρὸς δικαίαν καὶ καλὴν χρῆσιν αὐτοῦ καὶ βοήθειαν τῶν ἐνδεῶν «ἐπεινάσα γὰρ καὶ ἐδώκα τέ μοι φαγεῖν». (Ματθ. κε' 35).

† Πρωτοσύγγελος ΑΛΕΞ. ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ

Πρὸς τοὺς Ἐθλαβεσιᾶτους Ἰερεῖς τοὺς ἐν τιμοτάτους Ἐπιτρόπους καὶ ἅπαν τὸ Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν πλήρωμα τῶν Γηγείων Ὁρθόδοξων Χριστιανῶν χάρις εἴη καὶ εὐχήν παρὰ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν δε πατρικὴ εὐχὴ καὶ εὐλογία.

Αἱ ἐξοραὶ τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς θείας Ἐπιφανείας εὐρίσκουσι καὶ πάλιν ἡμᾶς εἰς τὰς τετιμημένας ἐπάλξεις τῆς Ὁρθοδοξίας ὑπὲρ ἧς ἀπὸ εἰκοσαπενταετίας ἀγωνιζόμεθα μετ' μετ' εὐψυχίας καὶ αὐτοθυσίας. Εἰς τὰς κρίσιμους ταύτας ἡμέρας ἃς διατρέχει ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ ἔθνος ἄλλοι ἀγωνίζονται πρὸς ἐπικράτησιν καὶ προαγωγὴν εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς τῆς ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀπάλης καὶ τοῦ προσωπικοῦ ἀνταγωνισμοῦ, εἰς ἡμᾶς ὅμως δὲ ἔλαχεν ὁ τιμητικὸς κλήρος νὰ συνεχίσωμεν ἓνα ἀγῶνα ἱερὸν ὅστις ἀποβλέπει οὐχὶ εἰς τὴν πρόσδόν καὶ προκοπὴν τῶν κλάδων τῆς ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς καὶ εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν προσωπικῶν βλέψεων καὶ φιλοδοξιών, ἀλλὰ εἰς τὴν διάσπασιν καὶ κατωχύρωσιν τοῦ ὕψους καὶ ἀκραιφνοῦς πνεύματος τῆς Ὁρθοδοξίας, ἣτις ἀποτελεῖ ἀπ' αἰώνων τὸ τηλαυγὲς πρόσωπον καὶ τὸ ἀκαθαίρετον προπύργιον τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἀγὼν ἡμῶν οὗτος ὅσῳ καὶ ἂν φαίνεται εἰς τοὺς χρόνους τούτους τῆς ἀπιστίας καὶ τοῦ ὕλισμου, τσιταίνος καὶ ἀναχρονιστικὸς, προκαλὼν τὰ σκώμματα καὶ τὰς εἰρωνείας τῶν ὀλοφρονούντων, εἶναι ὅμως ἀπὸ ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐθνικῆς ἀπόψεως πολὺ ὑψηλὸς καὶ ἰδανικὸς. Διότι οὗτος, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀποβλέπει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ ἐξυψηρετεῖ σπουδαίως τὰ τιμαλφὰ καὶ ὠνεκτίμητα συμφέροντα τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἀπ' αἰώνων ἐκράτει καὶ κρατεῖ τὰ σκήπτρα τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς Χριστιανικῆς ἰδεολογίας καὶ θεωρεῖται ἡ λυδία λίθος τῆς ἀκριβείας τοῦ ὁρθοῦ Θεοῦ. Δόγματός καὶ ὁ ἀπταιστος γνώμων τῆς Ὁρθόδοξου θείας λατρείας πᾶσαν δὲ παρέκκλιναν ἐκ τοῦ θρυγγοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς Δογματικῆς θεολογίας ἔκρινε καὶ ἐδίκαζεν ὡς Ἄρειος Πάγος ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ

Ἐκκλησία, ἣτις ἀπ' αἰώνων ὡς κύριον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα καὶ ὡς πολύτιμον κόσμημα κατέχει τὰ χρυσόβουλλα τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ναὶ ἂν ἐν τῇ ῥοῇ τῶν αἰώνων καὶ τῷ κατακλυσμῷ τῶν διαφορῶν ἰδεῶν καὶ συστημάτων διεσώθη τὸ ἀγνὸν καὶ ἀκραιφνὲς πνεῦμα τῆς Ὁρθοδοξίας, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐπιρροήν, ἣν ἥσκησεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ τὸ ζωολάφρονον πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ θεσπιδαεὺς ζώσυρον τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Καὶ ἂν ἡ δόξα καὶ εὐκλεία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους διετηρήθη διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἀθάνατος ἀναθρόσκον ἀείποτε ὡς φοῖνιξ ἐκ τῆς τέφρας, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ζωτικότητα τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, οὗ πνοὴ καὶ ψυχὴ εἶνε ἡ Ὁρθοδοξία ἐπὶ τῶν ἀδαμαντίνων ἐπάλξεων τῆς ὁποίας ἡμεῖς σθεναρῶς καὶ εὐόρκως ἀγωνιζόμεθα. Διὸ καὶ δικαιοῦμεθα νὰ καυχώμεθα, διότι κατὰ τοὺς χρόνους τούτους κατ' οὕτως λιποτακτοῦν ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τῆς Ὁρθοδοξίας ἰσχυρὰ καὶ πειλαίφωτα Ἑκκλησιαστικὰ στελέχη, ἡμεῖς παρ' ὅλας τὰς ἀντιδράσεις καὶ ἀντιξοότητας ἰσάμεθα ἀνίστασθαι φρουροὶ καὶ ἀκατάβλητοι πρόμαχοι τῆς Ὁρθοδοξίας, ἧς ἀποτελοῦμεν τὸ ἀκαθαίρετον πύργωμα καὶ τὸ ἀπροσμάχητον ἄλμα.

Ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἐγκαύχησις ἡμῶν αὕτη καθίσταται πλέον εὐλογος καὶ δεδικαιολογημένη, ὅταν λεηφθῇ ὑπ' ὅσιν ὅτι ὁ ἀγὼν ἡμῶν οὗτος ἐξυψηρετεῖ, οὐ μόνον τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς πατρώας πίστεως καὶ εὐσεβείας ἀλλὰ καὶ τὴν ἐνότητα τοῦ ἔθνους μὴ δυναμένην νὰ διατηρηθῇ ἔξω τοῦ περιβόλου τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας. Καὶ ἂν σήμερον λογίζονται ἄξιοι τιμῆς καὶ ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης οἱ ἀγωνιζόμενοι εἰς τὰς βορείας ἐπάλξεις τῆς πατρίδος πρὸς διάσωσιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἡ αὕτη τιμὴ καὶ ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη ὀφείλεται καὶ εἰς ἡμᾶς οἵτινες φρουροῦμεν εἰς τὰ μετόπισθεν τὸν θησαυρὸν τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων, ἐφ' ὧν ἐδράζεται ἡ δόξα τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ ζωτικότης καὶ ἡ ἀθανασία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Καὶ ὅπως οἱ ἀμυνόμενοι ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς τιμῆς τῆς πατρίδος ἱσταντα ἄγρυπνοι φρουροὶ ἐπὶ τῶν πατριωτικῶν προμαχῶν ἀψηφόντες τὴν δοιμύτητα τοῦ χειμῶνος καὶ τὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς τῶν οὕτω καὶ ἡμεῖς ἔχοντες τὴν συναίσθησιν τοῦ ὕψους καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος ἃς ἀγρυπνῶμεν ἀνίστασθαι φύλακες καὶ φρουροὶ ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῆς Ὁρθοδοξίας, μὴ δειλιῶντες ἐν μέσῳ τῶν ποικίλων ἀντιδράσεων καὶ διωγμῶν, μηδ' ἀποκνοῦντες καὶ τὴν ζωὴν ἡμῶν. ὡς καλλιέργημα σεπτὸν νὰ προσεγγίσωμεν εἰς τὸν ἱερὸν καὶ ἅγιον τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων βωμόν.

Κύριος ὁ Θεὸς σκέποι καὶ διασώζει τόσῳ τοὺς μαχομένους ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς δόξης καὶ ἐλευθερίας ὅσῳ καὶ τοὺς ἀγωνιζομένους ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἔθνους καὶ πρὸς δόξαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

† Ὁ πρ. Φλωρίνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ο

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΓραφεῖα : Ὁδὸς Χαλκοκονδύλη 7—Ἀθήναι
Τηλέφ. 33.839

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Ἐξάμηνος δραχ. 6.000—Ἐτήσια δραχ. 10.000
Ἐξωτερικοῦ: Ἐξάμ. δολ. 2,50—Ἐτήσια δολ. 5

Ἐμβάσματα Συνδρουμῶν

Ἐμβάσματα, μόνον διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιστο-
γῶν ἀπευθύνονται: Πρὸς τὸν Σεβασμ. Μεγαρίδος
κ. Χριστοφῆρον, Χαλκοκονδύλη 7—Ἀθήναι

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ὁ Ἐπίσκοπος Μεγαρίδος κ. Χριστοφῆρος

Διευθύνεις Τυπογραφείου
Ὁδὸς Θεμιστοκλέους 33—Ἀθήναι.ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑἩ Κεντρικὴ Διοίκησις κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς
Συνεδρίασιν ἀπεφάσισε νὰ ἀπευθύνῃ ἐγκαρδίους εὐχάς
εἰς πάντας τοὺς ἀνὰ τὴν χώραν ἀδελφούς ἐπὶ τῇ εὐκαι-
ρίᾳ τῶν ἐλευσομένων Ἁγίων ἐορτῶν.Σήμερον μετὰ τὸν καταστρεπτικὸν Παγκόσμιον πό-
λεμον, ἡ ἀνθρωπότης ἀγωνιᾷ λόγῳ τῆς συγχύσεως ἢ
ὁποῖα ἐπικρατεῖ εἰς τὰς διανοίας καὶ τοῦ πλεονασμοῦ
τῆς ἁμαρτίας μὴ εὐρίσκουσα τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας τὴν
ὁποῖαν κατὰ τὸ κοσμοσωτήριον γεγονὸς τῆς ἐνσαρκώ-
σεως τοῦ Κυρίου οἱ Ἄγγελοι ἐν ὕμνοις ἔψαλλον «Δόξα
ἐν ὧσιν τοῖς Θεοῖς καὶ ἐπὶ τῆς εἰρήνῃ».Ἀντὶ τῆς εἰρήνης ἢ ἀπειλῇ τῆς νέας ἀνθρωποσφα-
γῆς κρατεῖ τὸν κόσμον ὁλόκληρον εἰς ἀγωνίαν καὶ ἀπό-
γνωσιν. Ὁλόκληρος ἡ προσπάθεια τῆς ἐπιστήμης κατα-
ναλίσκεται εἰς ἐφευρέσεις διὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ ἀν-
θρώπου, ἐνῶ ἐάν ἡ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀγάπῃ προσπάθεια
αὕτη διετίθετο πρὸς τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ, ἡ ὅψις τῆς
οἰκουμένης θὰ ἦτο διάφορος.Μία ἀπομένει ἐλπίς, ἡ ἐπιστροφή εἰς τὸν Θεὸν καὶ
αὐτὴν πάντες πρέπει νὰ ἐγκολποθώμεν καὶ μὲ τὸ ὄπλον
τῆς πίστεως νὰ βαδίζομεν εἰς τὴν ὁδὸν τὴν πρὸς αὐτὸν
ἀγούσαν.Αὕτη φρονοῦμεν ὅτι εἶναι ἡ ἐνδεδειγμένη σήμερον
εὐχὴ καὶ αὐτὴν προσθέτως ἀπευθύνομεν εἰς τὸν Ἑλλη-
νικὸν Λαόν καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τοὺς ἀνὰ τὴν χώραν ἀ-
γαπητοὺς ἀδελφούς.

Ἐντολὴ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Σ. ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΩΝ

Φέρομεν εἰς γνῶσιν τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν
ὅτι Ἡμεροδείκται καὶ Ἐγκόλλια ἡμερολόγια εὐρί-
σκονται ἐν τοῖς Γραφεῖσις ἡμῶν.

Ἡ τιμὴ αὐτῶν ὁρίσθη ὡς ἑξῆς :

Ἡμεροδείκται τοῖχου ἑκαστος	Δρχ. 2.500
Καρτόνιον ἡμεροδείκτου ἑκαστον	» 500
Ἐγκόλλιον ἡμερολόγιον »	» 1.500

Τὸ ἐγκόλλιον ἡμερολόγιον περιέχει πολλὰ χρή-
σιμα καὶ ἀπαραίτητα στοιχεῖα, ἰδίᾳ διὰ τοὺς Ἱερεῖς,
τοὺς Ἱεροψάλτας καὶ τοὺς φιλακολούθους. Τὰ Ἡ-
μερολόγια ταύτης ἐξηντλήθησαν.Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Π.Θ.Ε.Ο.Κ. κατὰ τὴν τε-
λευταίαν συνεδρίασιν τῆς διεπίστωσεν ὅτι ἡ πορεία τῶν
ζητημάτων τῶν ἀφορώντων τὸν Ἱερόν ἀγῶνα εὐρίσκεται
εἰς καλὸν σήμερον ἐπιφυλάσσεται ὅμως ὅπως ἐν καιρῷ
εὐθέτω ἀνακοινώσῃ τὰς λεπτομερείας.Ὡσαύτως ἡσχολήθη μὲ τὴν διοργάνωσιν τῆς ἐορτῆς
τῶν Ἁγίων Θεοφανείων καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ καλεῖ τοὺς
πιστοὺς τοὺς ἐν Ἀθήναις, Πειραιᾷ καὶ περιχώροις ὅπως
ἀλλαντες ἀνευ ἐξαιρέσεως παραστώσιν εἰς τὴν Ἱεράν
ταύτην τελετὴν.Καταρτίζει πρόγραμμα ἀναδιοργανώσεως καὶ μελετᾷ
τὴν ἰδρυσιν ἐνοριακῶν αὐτοτελῶν παραρτημάτων, ὡς
καὶ τὴν ἰδρυσιν Συνομοσπονδίας τῶν ὁργανώσεων
τούτων.Μελετᾷ ἐν τέλει τὴν ἰδρυσιν παραρτημάτων εἰς μέρη
ὅπου δὲν ὑφίστανται τοιαῦτα καὶ τὴν νομιμοποίησιν
αὐτῶν.

Ἐντολὴ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Σ. ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Τὸ ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἐπισκόπου Διαυλείας
κ. Πολυκάρπου ἐκδοθὲν βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡμε-
ρολογιακὴ Μεταρρυθμίσις» εὐρίσκεται εἰς τὰ Γρα-
φεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ εἰς δλους τοὺς Ἱεροὺς
Ναοὺς Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.Τὸ βιβλίον τοῦτο τυγχάνει διαφωτιστικὸν ἀπολύ-
τως ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ ἡμετέρου Ἱεροῦ Ἀγῶνος
καὶ ἱκανοποιεῖ τοὺς πάντας μορφωμένους καὶ μὴ ἀνα-
λυομένου ἐν αὐτῷ τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος μὲ
τρόπον ἀπλοῦν καὶ καταληπτόν εἰς πάντας. Περιέχει
δὲ πᾶν ὅτι χρειάζεται, ἢ ἵνα καταρριφθῇ ἡ καθ' ἡμῶν
τῶν ἀκολουθοῦτων τὸ Πάτριον καὶ Ὁρθόδοξον ἐορτο-
λόγιον συκοφαντία, καθ' ἣν ἀποκαλούμεθα ὑπὸ τῶν
ἀγνοούντων χρονολάτται.Ἐπιβάλλεται ὁθεν ἡ διάδοσις τούτου εἰς εὐρύτα-
τον κύκλον. Ἴνα δὲ καταστῇ εἰς πάντας προσιτόν
ὁρίσθη ἡ τιμὴ τοῦ εἰς δραχμὰς 3.500 ἑκαστον σῶμα,
διὰ τὰς ἐπαρχίας πλέον τὰ ταχυδρομικά.

ΔΩΡΕΑ

Εἰς Μνήμην τῆς Μαρίας Μελανίτιν τοῦ προσωπικοῦ
τῆς εταιρείας Καμπὰ προσέφερεν ὑπὲρ τοῦ Ὁρφανοτρο-
φείου δ' Ἁγίου Γεωργίου, Ταμπουρίων Πειραιῶς, τὸ
ποσὸν τῶν 100.000 δραχμῶν.

ΟΙ ΥΜΝΟΓΡΑΦΟΙ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Γρηγόριος δ' Ναζιανζινὸς 328-389, οὗτος συνέταξε
τοὺς ἀρχαιστατοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους.Κατὰ τὸν 6ον αἰῶνα μεσουρανεῖ ἡ ἐκκλησιαστικὴ
ὕμνογραφία, μὲ αὐτὸν τὸν Αὐτοκράτορα Ἰουστινιανόν,
τὸν ποιητὴν τοῦ γνωστοτάτου ὕμνου «Ὁ Μονογενὴς
Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ: ».Ἐπίσης καὶ μὲ τὸν Ρωμαῖον κατόπιν τούτων ἔχοντα
Κοσμά τὸν Μαίονμᾶ, τὸν Θεῖον Δαμασκηνόν, Ἰωσήφ
τὸν Ὑμνογράφον, τοὺς Στουδίτας, τὸν Ἀνδρέαν Κρή-
της, τὸν Θεοφάνη τὸν μελωδόν, Γεώργιον τὸν Νικομη-
δείας, τὸν Αὐτοκράτορα Λέοντα Σοφόν, Μάρκον τὸν
Μοναχόν, τὴν Κασίαν ἢ Κασσιανήν. Ἀνατόλιον τὸν
ὕμνοδόν ἢ Ἀνατόλιον, καὶ Ἰωάννην Μοναχόν.Πάντες οὗτοι οἱ ὕμνογράφοι μετ' ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτι-
χίας ἐξέμνησαν τὴν Θεῖαν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν.Διὰ λαμπρῶν δὲ φερμάτων ἀνέπτυξαν τὴν αἰτίαν δι'
ἣν ἐνηθρονώσεν ὁ Θεὸς Λόγος καθὼς ἀκριβῶς λέγει
ἐν μέρῳ τῶν τροπαρίων τούτων.«Γένον ὁ πιστὸς ἐλλόμενον τὸν ἄνθρωπον
χερσὶν ὧν ἠποίησε κλίνας οὐρανῶς κατέρχεται »